

Escales del carrer o baixada de Joan Baptista Espadaler

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Al centre del nucli antic entre les finques núm. 3,5 i 7 del carrer del Pont i l'edifici de la cooperativa unió d'amics aprofitant la traça urbanística d'un antic passatge o callissot existent en aquesta part
Emplaçament	A la part central del carrer del Pont comunicant les cases construïdes a ponent amb les horts de damunt del Ter i l'edifici de la cooperativa Unió d'amics, d'ús policultural
Alçada:	575,7
Coordenades:	
Latitud:	42.100170113934
Longitud:	2.2219826670246
UTM Est (X):	435667
UTM Nord (Y):	4661191

Classificació

Número de fitxa	08237 - 74
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Contemporani Modernisme
Segle	XIX
Any	1887
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Espai urbanístic en bon estat de conservació i encara avui dia en ús i funcionament com a principal artèria de comunicació entre el carrer del Pont i el carrer de Sant Josep així. com els horts de darrere les muralles. El seu bon estat és degut al manteniment constant que la brigada municipal de Sant Quirze.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent

Número inventari	Sí. IPA. Núm. 23781
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Sant Quirze de Besora
Autoria de la fitxa	Pere Cascante Torrella
Data de registre de la fitxa:	ds., 22/07/2023 - 14:55

Descripció

Vial que uneix el nucli antic de Sant Quirze amb la part baixa i hortes situades al costat del riu Ter sense haver de fer la volta pels carrers Torelló o el mateix carrer del Pont per la zona del "mal pas". Aquesta comunicació es fa per mitjà d'unes escales que aprofiten la traça d'un vell callissot d'origen medieval que parteixen entre els núm 5 i 7 just al davant de la moderna plaça d'Òmnium Cultural. Es tracta d'una escala construïda amb pedra amb tres trams de 12 esglaons i dos replans a la part més alta i un darrer de 16 esglaons. Les dimensions varien ja que la part més alta coincidint amb l'amplada del vell callissot fa de 3 metres a 5 metres respectivament. Els graons són construïts amb pedra picada calcària i queden delimitats a cada costat per un espai d'uns 40 cm que és ocupat per jardineres i arrambadors. Aquests elements realitzats amb pedra de Girona ben polida estan delimitats per baranes de ferro forjat amb motius decoratius de tipus "modernista" representant volutes i altres elements ondulats també de forja i que remetien un aire "modernista". Al costat de cada jardinera que es situen en el primer replà hi ha també dos bancs fets en pedra de Girona. La part central de l'escala està separada per una barana de forja amb el passamà de secció circular i acabat amb volutes de tipus decoratiu. A la segona tramada que coincideix amb el pas més ample hi ha una jardinera a cada costat. A cada lateral també hi ha una barana de ferro forjat de característiques semblants a la descrita a la part central.

Observacions:

Les escales corresponen amb una important obra urbanística de principi de segle promoguda pels capitals dels Guixà i Tous i que guarda uns trets i unes característiques molt rellevants i insòlites i que la vinculen en aquest nou corrent artístic català i hereu de l'art nouveau.

Història

Les escales aprofiten un antic pas o passatge al riu per mitjà d'un antic callissot entre les muralles i eixamplat per a donar cabuda a aquestes escales. segons un canvi de nom proposat en temps de la guerra civil (1936) aquestes escales es denominaven escales de la cooperativa. Per tant hauríem de vincular el seu origen a la construcció d'aquest edifici a la fi de la dècada de 1800. sembla ser que van ser finançades com ho foren moltes obres de la vila pels empresaris Guixà els quals també van finançar altres obres com seria el cas de l'escorxador, la portada de les aigües a la plaça des de la font de la Petja o l'empedrament del carrer del Pont. Val a dir que en el moment que es porta a terme aquesta obra correspon a l'època del mandat de Jeroni Guixà (1880-85) o Francesc Murlà Corominas (1885-1887) Tanmateix la part de la via del tren del mateix carrer i també del mal pas van ser eixamplats en aquest moment. La tipologia modernista en les baranes, la forma dels bancs i les jardineres la vinculen en el corrent modernista i gaudinià que es vivia a

Barcelona i en detriment a la resta del principat gràcies a l'aportació de les famílies d'industrials com podia ser el cas dels Guixà.

Bibliografia

SERRALLONGA URQUIDI, 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial

DDAA (1996). Retalls d'història del segle XIX. Club d'història local. sant Quirze de Besora. Col·lecció història Local. Vol 2

